

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

(FINDING AND DISCUSSION)

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ ระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการฯ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต่อความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการฯ และปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินของจังหวัดนครศรีธรรมราช ในปีพ.ศ. 2546 จำนวน 99 ราย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง การนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยายและวิจารณ์ผลการวิจัยในขอบเขตของข้อมูลที่รวบรวมมา แบ่งเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินของจังหวัดนครศรีธรรมราชในด้านต่าง ๆ

ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต่อความพึงพอใจในการ เข้าร่วมโครงการฯ

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ

ผลการศึกษาในแต่ละตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล

เพศ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 65.66 เป็นเพศชาย การที่ผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมโครงการฯ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งเป็นลักษณะของสังคมไทยที่ส่วนใหญ่เพศชายเป็นผู้นำหรือหัวหน้าครอบครัว เนื่องจากเพศชายถูกกำหนดจากสังคมให้มีความเป็นผู้นำและเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่าเพศหญิง ซึ่งปัญญา หิรัญรัมย์ (2529: 185) ได้ระบุว่า เพศชายมีความเชื่อมั่นมีเหตุผล หรือชอบตัดสินใจทำอะไรใหม่ ๆ มากกว่าเพศหญิง และไพรัตน์ เดชะรินทร์ (2526: 59) ยังได้กล่าวว่าสังคมไทยในชนบทนั้นเพศชายมักจะได้รับการยอมรับให้เป็นผู้นำครอบครัว และมักถูกกำหนดให้เป็นผู้ตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ เพศหญิงมักไม่ค่อยได้แสดงออก เพศชายยังมีความเข้มแข็งและกล้าตัดสินใจมากกว่าเพศหญิง (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	65	65.66
หญิง	34	34.34
รวม	99	100.00

อายุ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยประมาณ 47 ปี โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่อายุน้อยที่สุด 25 ปี และมีอายุมากที่สุด 68 ปี ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 37.37) มีอายุระหว่าง 41- 50 ปี สามารถสังเกตได้ว่า ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยค่อนข้างสูง แสดงให้เห็นว่า คนรุ่นใหม่ที่มีอายุน้อยไม่ได้ให้ความสนใจในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อคิน อาจเนื่องมาจากเห็นว่าการเลี้ยงปลาทับทิมเป็นงานหนักและให้ผลตอบแทนน้อย จึงนิยมทำงานหรือประกอบอาชีพอื่น ๆ รองลงมา ร้อยละ 23.23 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี ร้อยละ 22.23 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี ร้อยละ 13.13 มีอายุมากกว่า 60 ปี และจะเห็นว่า เกษตรกรที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 ปีมีเพียงร้อยละ 4.04 ซึ่งทวีป ยอดเสรี (2538: 12) กล่าวว่า อายุ เป็นปัจจัยที่ทำให้คนเรามีความแตกต่างกันคนที่มีความรู้ความเข้าใจ ความรับผิดชอบ ประสิทธิภาพ ความสนใจ ความจำความสามารถในการแก้ปัญหา บุคลิกภาพและวุฒิภาวะทางด้านต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป บุคคลที่มีอายุต่างกันจะมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแตกต่างกันออกไปในแต่ละองค์ประกอบของงาน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30	4	4.04
31-40	22	22.23
41-50	37	37.37
51-60	23	23.23
มากกว่า 60	13	13.13
รวม	99	100.00
$\bar{X} = 47.27$ S.D. = 9.48 Min.-Max. = 25 - 68		

ระดับการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 42.43) จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในขณะที่ร้อยละ 31.31 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา และมีเพียงร้อยละ 26.26 ที่จบการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรีขึ้นไป สะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญา ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับต่ำกว่าระดับปริญญาตรีหรืออนุปริญญา หรือบางคนมีความต้องการเรียนต่อแต่อาจมีปัญหาเรื่องทุนการศึกษา และอาจจะอยู่ห่างไกลจากสถานศึกษา ทำให้ขาดโอกาสในการศึกษาต่อ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญสม วราเอกศิริ (2529: 4) ที่ระบุว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชากรในชนบทเกษตร มีการศึกษาค่ำหรือมีการศึกษาเพียงภาคบังคับ เนื่องมาจากว่าชนบทเกษตรนั้นมักอยู่ห่างไกลความเจริญ ขาดแคลนสถานศึกษา รวมทั้งส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องรายได้ต่ำทำให้ไม่มีเงินเรียนต่อ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	31	31.31
มัธยมศึกษา	42	42.43
อนุปริญญาหรือปริญญาตรีขึ้นไป	26	26.26
รวม	99	100.00

ปัจจัยพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

รายได้จากภาคการเกษตร

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 83,274.75 บาทต่อปี มีรายได้จากภาคการเกษตรน้อยที่สุด 4,000 บาทต่อปี และมากที่สุด 850,000 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 46.46 มีรายได้ไม่เกิน 40,000 บาทต่อปี ร้อยละ 21.21 มีรายได้ระหว่าง 40,001-60,000 บาทต่อปี ร้อยละ 19.19 มีรายได้มากกว่า 100,000 บาทต่อปี ร้อยละ 11.12 มีรายได้ระหว่าง 60,001-80,000 บาทต่อปี และร้อยละ 2.02 มีรายได้ระหว่าง 80,001-100,000 บาทต่อปี การที่ผู้ให้ข้อมูล มีรายได้จากภาคการเกษตรต่างกันมาก (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 123,639.35) เนื่องจากผู้ให้ข้อมูล มีขนาดพื้นที่ในการทำการเกษตรแตกต่างกันมากในแต่ละราย โดยส่วนใหญ่มีรายได้หลักมาจากการทำสวนยางพาราและสวนผลไม้ ในขณะที่ผู้ที่มีรายได้น้อยจะประกอบอาชีพอื่น ๆ เป็นอาชีพหลักแต่มีการทำการเกษตรเป็นอาชีพเสริม (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามช่วงรายได้จากภาคการเกษตร

รายได้ในภาคเกษตร (บาท/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20,000	23	23.23
20,001 – 40,000	23	23.23
40,001 – 60,000	21	21.21
60,001 – 80,000	11	11.12
80,001 – 100,000	2	2.02
มากกว่า 100,000	19	19.19
รวม	99	100.00
$\bar{X} = 83,274.75$ S.D. = 123,639.35 Min.-Max. = 4,000-850,000		

รายได้นอกภาคการเกษตร

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 51.52 มีรายได้นอกภาคการเกษตร และร้อยละ 48.48 ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร โดยผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้นอกภาคการเกษตร มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 37,901.96 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรน้อยที่สุด 4,000 บาทต่อปี และมากที่สุด 136,000 บาทต่อปี โดยพบว่าผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 39.22 มีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 27.45 มีรายได้ระหว่าง 20,001-40,000 บาทต่อปี ร้อยละ 17.65 มีรายได้ระหว่าง 40,001-60,000 บาทต่อปี ร้อยละ 11.76 มีรายได้มากกว่า 80,000 บาทต่อปี และมีเพียงร้อยละ 3.92 มีรายได้ระหว่าง 60,001-80,000 บาทต่อปี การที่ผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมโครงการฯ มีรายได้จากนอกภาคการเกษตรต่างกันมาก เนื่องจากเกษตรกรบางรายที่เข้าร่วมโครงการฯ มีกิจการขนาดใหญ่หรือประกอบธุรกิจอื่น ๆ อยู่แล้ว เช่น ค้าขาย ธุรกิจรับเหมาก่อสร้าง โรงงานอิฐ และรับราชการ เป็นต้น ซึ่งมีรายได้ค่อนข้างสูง จึงเป็นสาเหตุให้รายได้แตกต่างกันมาก ส่วนผู้ให้ข้อมูลที่ไม่มียาได้จากนอกภาคการเกษตรเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรแต่เพียงอย่างเดียว ซึ่งมีถึงร้อยละ 48.48 (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามช่วงรายได้นอกภาคการเกษตร

รายได้นอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี	48	48.48
มี	51	51.52
ต่ำกว่า 20,000	20	39.22
20,001 – 40,000	14	27.45
40,001 – 60,000	9	17.65
60,001 – 80,000	2	3.92
80,001 – 100,000	3	5.88
มากกว่า 100,000	3	5.88
รวม	99	100.00
$\bar{X} = 37,901.96$ S.D. = 32,559.64 Min.-Max. = 4,000-136,000		

รายได้รวม

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้รวมจากในและนอกภาคการเกษตรเฉลี่ยประมาณ 113,759.60 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้รายน้อยที่สุด 12,500 บาทต่อปี และมากที่สุด 850,000 บาทต่อปี โดยพบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 49.49 มีรายได้รวมจากในและนอกภาคการเกษตรไม่เกิน 60,000 บาทต่อปี รองลงมาร้อยละ 18.18 มีรายได้รวมมากกว่า 150,000 บาทต่อปี ร้อยละ 17.17 มีรายได้รวมระหว่าง 60,001-90,000 บาทต่อปี ร้อยละ 10.11 มีรายได้รวมระหว่าง 90,001-120,000 บาทต่อปี และร้อยละ 5.05 มีรายได้รวมระหว่าง 120,001-150,000 บาทต่อปี จะเห็นได้ว่า การที่เกษตรกรมีรายได้รวมจากภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรสูงต่ำแตกต่างกันมาก (ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 134,175.02) อาจเนื่องมาจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพหลักหลายอาชีพ อาทิ ค้าขาย รับจ้าง รับราชการและทำการเกษตรเพียงอย่างเดียว (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามช่วงรายได้รวม

รายได้รวม (บาท/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000	16	16.16
30,001 – 60,000	33	33.33
60,001 – 90,000	17	17.17
90,001 – 120,000	10	10.11
120,001 – 150,000	5	5.05
มากกว่า 150,000	18	18.18
รวม	99	100.00
$\bar{X} = 113,759.60$ S.D. = 134,175.02 Min.-Max. = 12,500-850,000		

ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพ

ผลการศึกษาพบว่า ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพเฉลี่ยประมาณ 2 ปี มีประสบการณ์น้อยที่สุดไม่ถึงปีและมากที่สุด 6 ปี โดยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 45.45) มีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี แสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่เพิ่งหันมาเลี้ยงปลาทำเป็นอาชีพเสริม ทั้งนี้เนื่องจากโครงการย่อยการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทำเป็นอาชีพในบ่อดินเพิ่งเริ่มดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2546 ทำให้มีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาน้อย มีเพียงร้อยละ 10.10 ที่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพมากกว่า 3 ปี เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนี้เคยเลี้ยงปลาชนิดอื่นเป็นอาชีพมาก่อน (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพ

ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1	45	45.45
2-3	44	44.45
มากกว่า 3	10	10.10
รวม	99	100.00
$\bar{X} = 1.81$ S.D. = 1.27 Min.-Max. = 0-6		

ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาทำเป็นอาชีพ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาเฉลี่ย 0.88 ไร่ โดยมีขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาน้อยที่สุด 0.25 ไร่ และมีขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลามากที่สุด 3 ไร่ ผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 42.42 มีขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาต่ำกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ไร่ รองลงมาร้อยละ 30.30 มีขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาระหว่าง 0.51-1.00 ไร่ ร้อยละ 20.20 มีขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาระหว่าง 1.01-1.50 ไร่ มีเพียงร้อยละ 7.08 มีขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลามากกว่า 1.50 ไร่ขึ้นไป (ตารางที่ 10)

การที่ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 92.92 มีขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาต่ำกว่าหรือเท่ากับ 0.50-1.50 ไร่ ซึ่งถือเป็นพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาขนาดเล็ก ทั้งนี้เนื่องจาก เกษตรกรบางรายยังคงเลี้ยงกึ่งกุลาดำอยู่ และได้ทดลองเลี้ยงปลาทำเป็นอาชีพในบ่อที่ว่างอยู่ จึงทำให้มีพื้นที่บ่อในการเลี้ยงปลาทำเป็นอาชีพน้อยและการเลี้ยงปลาทำเป็นอาชีพยังเป็นเรื่องที่ยังใหม่สำหรับเกษตรกร

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาทับทิม

พื้นที่บ่อเลี้ยงปลาทับทิม (ไร่)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 0.50	42	42.42
0.51 – 1.00	30	30.30
1.01 – 1.50	20	20.20
1.51 – 2.00	3	3.04
มากกว่า 2.00	4	4.04
รวม	99	100.00
$\bar{X} = 0.88$	S.D. = 0.60	Min.-Max. = 0.25-3.00

ปัจจัยพื้นฐานทางสังคม

การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตร

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 59.60 เป็นสมาชิกของสถาบันการเกษตร โดยในจำนวนนี้เกือบสองในสาม (ร้อยละ 61.02) ระบุว่า เป็นสมาชิกธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 42.37 เป็นสมาชิกสถาบันหรือกลุ่มด้านการเกษตรอื่น ๆ เช่น สำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ร้อยละ 28.81 เป็นสมาชิกของกลุ่มสหกรณ์การเกษตร และร้อยละ 18.64 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร/กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตามลำดับ มีเกษตรกรถึงร้อยละ 40.40 ที่ไม่เป็นสมาชิกของสถาบันการเกษตรใดเลย (ตารางที่ 11)

การที่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้เนื่องมาจาก ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เป็นสถาบันการเงินโดยตรงที่เน้นให้บริการลูกค้าที่เป็นเกษตรกร อีกทั้งมีสำนักงานกระจายไปทั่วถึงในท้องถิ่นต่าง ๆ และมีเงื่อนไขการเข้าเป็นสมาชิกไม่ยุ่งยาก และที่สำคัญคือระเบียบ ขั้นตอนและเงื่อนไขการกู้ยืมเงินมาลงทุนเพื่อการเกษตรสามารถทำได้ง่าย สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่ระบุว่า เป็นสมาชิกสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางนั้นเป็นเกษตรกรที่ประกอบอาชีพการทำสวนยางพารา

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามการเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตร

(n = 99)

การเป็นสมาชิกกลุ่ม	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เป็น	40	40.40
เป็น	59	59.60
กลุ่มเกษตรกร/แม่บ้านเกษตรกร	11	18.64
กลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	36	61.02
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	17	28.81
สถาบันหรือกลุ่มด้านการเกษตรอื่น ๆ	25	42.37

หมายเหตุ: ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิม

ผลการศึกษา การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมจากสื่อต่าง ๆ มีรายละเอียดดังนี้ (ตารางที่ 12)

วิทยุ ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 57.58 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมจากวิทยุ และร้อยละ 42.42 ระบุว่า ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมจากวิทยุเลยในรอบหนึ่งปี โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 40.35 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมจากวิทยุ 1-2 ครั้งต่อปี รองลงมา ร้อยละ 28.07 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมจากวิทยุจำนวน 3-4 ครั้งต่อปี ร้อยละ 19.30 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมจากวิทยุจำนวน 5-6 ครั้งต่อปี และมีเพียงร้อยละ 12.18 ที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมจากวิทยุมากกว่า 6 ครั้งต่อปี ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลบางส่วนไม่ค่อยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมเพิ่มเติมจากการฟังสื่อวิทยุ อาจเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลบางส่วนไม่ได้รับฟังสื่อวิทยุ พร้อมทั้งจำนวนข่าวสารเรื่องการเลี้ยงปลาแบบทิมจากสื่อวิทยุอาจจะยังมีไม่มาก ประกอบกับจังหวะเวลาในการเปิดรับฟังของผู้ให้ข้อมูลนั้น จะกระทำในเวลาว่างจากการทำงาน ซึ่งบางครั้งไม่ตรงกับช่วงเวลาของข่าวสาร

โทรทัศน์ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.78) ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมจากสื่อโทรทัศน์ มีเพียงร้อยละ 22.22 ที่ระบุว่า ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาแบบทิมจากสื่อโทรทัศน์เลยในรอบหนึ่งปี โดยมีผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 64.94 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยง

ปลาทับทิมจากสื่อโทรทัศน์ 1-2 ครั้งต่อปี รองลงมา ร้อยละ 18.18 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากสื่อโทรทัศน์ 3-4 ครั้งต่อปี และร้อยละ 16.88 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากสื่อโทรทัศน์มากกว่า 4 ครั้งต่อปี ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ในปัจจุบันเกษตรกรให้ความสำคัญในการศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมเพิ่มเติมจากสื่อโทรทัศน์มาก อาจเนื่องจากการรับชมสื่อโทรทัศน์นั้นมีทั้งภาพและเสียงประกอบทำให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถเรียนรู้เข้าใจได้ง่ายและสามารถนำไปปฏิบัติตามได้

วารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตร ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 59.60 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากวารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตร และร้อยละ 40.40 ระบุว่า ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากวารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตรเลยในรอบหนึ่งปี โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 37.29 ระบุว่า ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากวารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตร 1-2 ครั้งต่อปี รองลงมา ร้อยละ 33.89 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากวารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตรจำนวน 3-6 ครั้งต่อปี และร้อยละ 28.81 ที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากวารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตร มากกว่า 6 ครั้งต่อปี ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วนไม่ค่อยได้อ่านวารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตร เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดในการอ่านและเขียน จึงทำให้มีปัญหาในการอ่านวารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตร ประกอบกับผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรจึงไม่ค่อยมีเวลาดู และวารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตรในท้องถิ่นของผู้ให้ข้อมูลยังหาได้ยาก

หนังสือพิมพ์ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.55) ระบุว่าไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากหนังสือพิมพ์เลยในรอบหนึ่งปี มีเพียงร้อยละ 45.45 ที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากหนังสือพิมพ์ โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 57.78 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากหนังสือพิมพ์ 1-2 ครั้งในรอบหนึ่งปี ในขณะที่ร้อยละ 26.66 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากหนังสือพิมพ์ 3-6 ครั้งต่อปี และมีเพียงร้อยละ 15.56 ที่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากหนังสือพิมพ์มากกว่า 6 ครั้งต่อปี ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ค่อยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับปลาทับทิมจากหนังสือพิมพ์ เนื่องจาก หนังสือพิมพ์ไม่ค่อยมีข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับปลาทับทิม ประกอบกับผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรซึ่งต้องทำงานหนักตลอดทั้งวันจึงไม่ค่อยมีเวลาดู นอกจากนี้การซื้อหนังสือพิมพ์ยังเป็นการสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ให้ข้อมูล

แผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 64.65) ระบุว่าไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากแผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่เลยในรอบหนึ่งปี มีเพียงร้อยละ 35.35 ที่ระบุว่า ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากแผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่ โดยผู้ให้ข้อมูล

ร้อยละ 74.29 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากแผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่ 1-2 ครั้งต่อปี รองลงมาร้อยละ 14.29 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากแผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่ 3-4 ครั้งต่อปี และร้อยละ 11.42 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากแผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่ มากกว่า 4 ครั้งต่อปี จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรไม่ค่อยได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากแผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่ ทั้งนี้อาจเป็นไปได้อีกว่า การเผยแพร่แผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงปลาทับทิม จากหน่วยงานทางภาครัฐและเอกชนยังไม่ค่อยทั่วถึง ทำให้ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้ข่าวสารความรู้ในเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิมจากสื่อประเภทนี้

การติดต่อกับเพื่อนเกษตรกรในเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 97.98) ระบุว่ามีการติดต่อกับเพื่อนเกษตรกรในเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิม มีเพียงร้อยละ 2.02 ที่ไม่ได้มีการติดต่อกับเพื่อนเกษตรกร โดยร้อยละ 44.33 มีการติดต่อกับเพื่อนเกษตรกรในเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิม 4-6 ครั้งในรอบหนึ่งปี รองลงมาร้อยละ 20.61 มีการติดต่อกับเพื่อนเกษตรกร มากกว่า 9 ครั้งในรอบหนึ่งปี และร้อยละ 17.53 มีการติดต่อกับเพื่อนเกษตรกรในเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิม 1-3 ครั้ง และ 7-9 ครั้งในรอบหนึ่งปี แสดงให้เห็นว่า เกษตรกรมีการปรึกษาหารือกันในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับปลาทับทิม เนื่องจากมีความใกล้ชิดสนิทสนมและการปรึกษาหารือสามารถกระทำได้ง่าย ส่วนร้อยละ 2.02 ที่ไม่ได้ติดต่อกับเพื่อนเกษตรกรในเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิม อาจเนื่องมาจากเกษตรกรยังไม่พบปัญหา จึงยังไม่เห็นความจำเป็นและยังไม่สนใจที่จะติดต่อกับเพื่อนเกษตรกรด้วยกัน

บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่ให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงปลาทับทิม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 67.68) ระบุว่าไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกเลยในรอบหนึ่งปี และ ร้อยละ 32.32 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอก โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 50.00 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกจำนวน 1-2 ครั้งต่อปี รองลงมาร้อยละ 18.74 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกมากกว่า 6 ครั้งต่อปี ในขณะที่ร้อยละ 15.63 ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมจากบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกจำนวน 3-4 ครั้ง และ 5-6 ครั้งต่อปี แสดงให้เห็นว่า บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่เข้าไปให้ความรู้ในเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิมแก่เกษตรกรยังมีน้อย ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรที่เพิ่งเริ่มเข้ามาเลี้ยงปลาทับทิมและเลี้ยงในปริมาณที่ไม่มาก แต่ก็มีผู้ให้ข้อมูลบางส่วนที่เลี้ยงกุ้งกุลาดำและเลี้ยงปลาอยู่ก่อนแล้วและก่อนหน้านี้มีการติดต่อกับหน่วยงานภายนอกหรือพนักงานส่งเสริมของบริษัทเอกชนอยู่แล้ว ทำให้หน่วยงานภายนอกหรือพนักงานส่งเสริมของบริษัทเอกชนเหล่านั้นเข้ามามีส่วนในการให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงปลาทับทิม

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาหับทิมจากเพื่อนเกษตรกร ทั้งนี้เนื่องจากเพื่อนเกษตรกรที่เลี้ยงปลาหับทิมด้วยกันสามารถติดต่อได้ง่าย และสามารถไปมาหาสู่กันได้สะดวก และมีการพูดคุยปรึกษาปัญหาต่าง ๆ ในการเลี้ยงปลาหับทิมกันอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามแหล่งรับรู้ข่าวสาร

			(n = 99)
แหล่งรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปลาหับทิม (ครั้ง/ปี)		จำนวน	ร้อยละ
วิทยุ			
ไม่ได้รับ		42	42.42
ได้รับ		57	57.58
1-2		23	40.35
3-4		16	28.07
5-6		11	19.30
มากกว่า 6		7	12.28
โทรทัศน์			
ไม่ได้รับ		22	22.22
ได้รับ		77	77.78
1-2		50	64.94
3-4		14	18.18
มากกว่า 4		13	16.88

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(n = 99)

แหล่งรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปลาทับทิม (ครั้ง/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
วารสาร/นิตยสารเกี่ยวกับการเกษตร		
ไม่ได้รับ	40	40.40
ได้รับ	59	59.60
1-2	22	37.29
3-4	9	15.25
5-6	11	18.64
7-8	6	10.17
มากกว่า 8	11	18.64
หนังสือพิมพ์		
ไม่ได้รับ	54	54.55
ได้รับ	45	45.45
1-2	26	57.78
3-4	6	13.33
5-6	6	13.33
มากกว่า 6	7	15.56
แผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่		
ไม่ได้รับ	64	64.65
ได้รับ	35	35.35
1-2	26	74.29
3-4	5	14.29
มากกว่า 4	4	11.42

ตารางที่ 12 (ต่อ)

(n = 99)		
แหล่งรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปลาทับทิม (ครั้ง/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
การติดต่อกับเพื่อนเกษตรกรในเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิม		
ไม่ได้รับ	2	2.02
ได้รับ	97	97.98
1-3	17	17.53
4-6	43	44.33
7-9	17	17.53
มากกว่า 9	20	20.61
บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่ให้ความรู้เรื่องการเลี้ยงปลาทับทิม		
ไม่ได้รับ	67	67.68
ได้รับ	32	32.32
1-2	16	50.00
3-4	5	15.63
5-6	5	15.63
มากกว่า 6	6	18.74

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด (ร้อยละ 100) ระบุว่าเคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง โดยผู้ให้ข้อมูลประมาณสองในสาม (ร้อยละ 83.84) ระบุว่าในรอบปีที่ผ่านมาเคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง 2 ครั้งต่อปี ในขณะที่ร้อยละ 12.12 มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง 1 ครั้งต่อปี และอีกร้อยละ 4.04 มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมงมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป โดยมีจำนวนครั้งในการติดต่อเฉลี่ย 1.93 ครั้ง จำนวนครั้งในการติดต่อน้อยที่สุด 1 ครั้งและมากที่สุด 4 ครั้งต่อปี (ตารางที่ 13) โดยเกษตรกรมีโอกาสนพบปะกับเจ้าหน้าที่เฉลี่ยประมาณปีละ 2 ครั้ง ในช่วงที่เจ้าหน้าที่มาถ่ายทอดความรู้ และแจกอุปกรณ์ปลูปลาทับทิม อาจเนื่องมาจากเจ้าหน้าที่ไม่ค่อยได้เข้ามาเยี่ยมชม

เกษตรกรเพื่อติดตามผลและการไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่โดยตรงสามารถทำได้ยาก เนื่องจากสำนักงานประมงจังหวัดอยู่ห่างไกล

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง (ครั้ง/ปี)	จำนวน	ร้อยละ
1	12	12.12
2	83	83.84
3	3	3.03
มากกว่า 3	1	1.01
รวม	99	100.00

$\bar{X} = 1.93$

S.D. = 0.43

Min.-Max. = 1-4

**ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริม
การเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในด้านต่าง ๆ**

การศึกษาระดับความพึงพอใจของเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินในด้านต่าง ๆ ของโครงการ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจโดยรวมทุกด้านในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.68) โดยผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับมากในด้านการถ่ายทอดความรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.86) ด้านการคัดเลือกเกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.74) มีความพึงพอใจในระดับปานกลางในด้านการประชาสัมพันธ์ (ค่าเฉลี่ย 3.65) ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.60) และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง (ค่าเฉลี่ย 3.55) ตามลำดับ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน

ความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผลระดับความพึงพอใจ
การถ่ายทอดความรู้	3.86	0.41	มาก
การคัดเลือกเกษตรกร	3.74	0.59	มาก
การประชาสัมพันธ์	3.65	0.52	ปานกลาง
การสนับสนุนปัจจัยการผลิต	3.60	0.58	ปานกลาง
การติดตามผลการดำเนินงานของ เจ้าหน้าที่ประมง	3.55	0.55	ปานกลาง
รวม	3.68	0.53	มาก

1. ความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ของโครงการฯ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจด้านการประชาสัมพันธ์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.65) โดยหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับมาก เรียงตามลำดับได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบผ่านทางองค์การบริหารส่วนตำบล (ค่าเฉลี่ย 4.18) การที่เจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงรายละเอียดและวิธีการดำเนินงานของโครงการฯ ให้เข้าใจก่อนเข้าร่วมโครงการ (ค่าเฉลี่ย 3.86) เจ้าหน้าที่ที่ทำการชี้แจงรายละเอียดและวิธีการดำเนินงานของโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 3.85) ส่วนหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับได้แก่ ข้อมูลที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ที่ชี้แจงรายละเอียดและวิธีการดำเนินงานของโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 3.65) ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบ (ค่าเฉลี่ย 3.64) วิธีการที่เจ้าหน้าที่ใช้ในการชี้แจงรายละเอียดและวิธีการดำเนินงานของโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 3.57) การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบทางป้ายโฆษณาที่ทางเจ้าหน้าที่ได้จัดทำขึ้น (ค่าเฉลี่ย 3.29) และการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบทางสื่อมวลชน (ค่าเฉลี่ย 3.16) (ตารางที่ 15) การที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในด้านการประชาสัมพันธ์ของโครงการฯ ในระดับปานกลาง อาจอธิบายได้ว่า การประชาสัมพันธ์ของโครงการฯ ยังไม่เพียงพอ ทั้งนี้เพราะการประชาสัมพันธ์ของโครงการฯ อาศัยการประชาสัมพันธ์ผ่านทางองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งมองว่ามีการประชุมในเรื่องต่าง ๆ ในพื้นที่อยู่เป็นประจำ ซึ่งในความเป็นจริงแล้วกิจกรรมดังกล่าวอาจไม่เพียงพอ จำต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อชนิดอื่น ซึ่งพบว่ากิจกรรมของโครงการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์น้อยมาก ไม่ว่าจะเป็นการประชาสัมพันธ์ผ่านป้ายโฆษณาหรือผ่านวิทยุกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ ซึ่งหากมีการประชาสัมพันธ์โครงการให้เกษตรกรได้รับทราบอย่างทั่วถึงแล้ว จะทำให้มีผู้สนใจเข้าร่วมโครงการฯ มากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำนวนตามความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงปลาที่ขิมในบ่อดินด้านการประชาสัมพันธ์

ด้านการประชาสัมพันธ์	ความพึงพอใจ					SD	แปลผลระดับ ความพึงพอใจ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)		
1. การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบ	34 (34.34)	50 (50.51)	14 (14.14)	1 (1.01)	-	4.18 0.71	มาก
ผ่านทางองค์การบริหารส่วนตำบล							
2. เจ้าหน้าที่ได้ชี้แจงรายละเอียดและวิธีการ	16 (16.16)	53 (53.54)	30 (30.30)	-	-	3.86 0.67	มาก
ดำเนินการของโครงการฯ ให้เข้าใจ							
ก่อนเข้าร่วมโครงการฯ							
3. เจ้าหน้าที่ที่ทำการชี้แจงรายละเอียดและ	20 (20.20)	44 (44.44)	35 (35.35)	-	-	3.85 0.73	มาก
วิธีการดำเนินงานของโครงการฯ							
4. ข้อมูลที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ได้ชี้แจง	7 (7.07)	50 (50.51)	42 (42.42)	-	-	3.65 0.61	ปานกลาง
รายละเอียดและวิธีการดำเนินงานของโครงการฯ							
5. ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์โครงการฯ	7 (7.07)	50 (50.51)	41 (41.41)	1 (1.01)	-	3.64 0.63	ปานกลาง
ให้ทราบ							
6. เจ้าหน้าที่ใช้ในการชี้แจงรายละเอียดและวิธีการ	9 (9.09)	38 (38.38)	52 (52.53)	-	-	3.57 0.66	ปานกลาง
ดำเนินการของโครงการฯ							

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ด้านการประชาสัมพันธ์	ความพึงพอใจ					SD	แปลผลระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)		
7. การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบ ทางป้ายโฆษณาที่ทางเจ้าหน้าที่ได้จัดทำขึ้น	2 (2.02)	37 (37.37)	51 (51.52)	6 (6.06)	3 (3.03)	3.29	ปานกลาง
8. การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบทางสื่อมวลชน เช่น วิทยุ	-	32 (32.32)	56 (56.57)	6 (6.06)	5 (5.05)	3.16	ปานกลาง
รวม						3.65	ปานกลาง

หมายเหตุ: การแปลผลระดับความพึงพอใจ

พึงพอใจมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.68-5.00

พึงพอใจปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.34-3.67

พึงพอใจน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-2.33

2. ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.74) โดยหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ความเหมาะสมของเกณฑ์ในการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 3.83) ความยุติธรรมในการดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 3.83) เจ้าหน้าที่ที่ทำการดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 3.83) ความชัดเจนของเกณฑ์ในการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 3.72) วิธีการที่เจ้าหน้าที่ใช้ในการดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 3.69) ส่วนหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง มีเพียงหัวข้อเดียวคือ ความเหมาะสมของระยะเวลาในการจัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ (ค่าเฉลี่ย 3.56) (ตารางที่ 16) การที่ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ ในระดับมาก เนื่องจากเกษตรกรพบว่า เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกเกษตรกรนั้นมีความชัดเจน มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ง่ายไม่ซับซ้อน เช่น เกษตรกรรายใจมีบ่อดินและน้ำเพียงพอต่อการเลี้ยงปลาตะเพียนก็สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ได้ อีกทั้งเจ้าหน้าที่ที่ทำการดำเนินการคัดเลือกคือ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นคนในท้องถิ่นนั้นซึ่งเกษตรกรคุ้นเคยและเชื่อมั่น ซึ่งเป็นที่พอใจของผู้เข้าร่วมโครงการฯ

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงปลาห้ำขิมในบ่อดินด้านการคัดเลือกเกษตรกร

การคัดเลือกเกษตรกร	ความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผลระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)			
1. ความเหมาะสมของเกณฑ์ในการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ	15 (15.15)	52 (52.53)	32 (32.32)	-	-	3.83	0.67	มาก
2. ตัวของเจ้าหน้าที่ที่ทำการดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ	20 (20.20)	43 (43.43)	35 (35.36)	1 (1.01)	-	3.83	0.76	มาก
3. ความยุติธรรมในการดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ	16 (16.16)	50 (50.51)	33 (33.33)	-	-	3.83	0.69	มาก
4. ความชัดเจนของเกณฑ์ในการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ	10 (10.10)	51 (51.52)	38 (38.38)	-	-	3.72	0.64	มาก
5. วิธีการที่เจ้าหน้าที่ใช้ในการดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ	11 (11.11)	47 (47.48)	40 (40.40)	1 (1.01)	-	3.69	0.68	มาก
6. ความเหมาะสมของระยะเวลาในการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ	4 (4.04)	48 (48.49)	46 (46.46)	1 (1.01)	-	3.56	0.59	ปานกลาง
รวม						3.74	0.59	มาก

3. ความพึงพอใจของเกษตรกรในด้านการถ่ายทอดความรู้ แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ

ผลการศึกษาในตารางที่ 17 พบว่า เกษตรกรมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.86) โดยแบ่งออกเป็น

3.1 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการเตรียมบ่อ หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องขั้นตอนในการเตรียมบ่อ (ค่าเฉลี่ย 4.14) การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการใช้ปูนขาวในการเตรียมบ่อ (ค่าเฉลี่ย 3.81)

3.2 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องน้ำเขียว หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ การดูแลรักษาน้ำเขียว (ค่าเฉลี่ย 4.13) ขั้นตอนในการทำน้ำเขียว (ค่าเฉลี่ย 4.17) ประโยชน์ของน้ำเขียว (ค่าเฉลี่ย 4.06)

3.3 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการปล่อยลูกปลาลงเลี้ยง หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ อัตราการปล่อยลูกปลาลงเลี้ยง (ค่าเฉลี่ย 3.90) ส่วนหัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ได้แก่ วิธีการปล่อยลูกปลาลงเลี้ยง (ค่าเฉลี่ย 3.66) ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปล่อยลูกปลาลงเลี้ยง (ค่าเฉลี่ย 3.48)

3.4 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องอาหารและการให้อาหาร หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาหารปลา (ค่าเฉลี่ย 4.08) การให้อาหารปลา (ค่าเฉลี่ย 4.02) ชนิดของอาหารสมทบ (ค่าเฉลี่ย 3.95)

3.5 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการป้องกันโรคและศัตรูปลา หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก ได้แก่ สาเหตุของการเกิดโรคปลา (ค่าเฉลี่ย 4.18) ลักษณะอาการเป็นโรคของปลา (ค่าเฉลี่ย 3.93) การควบคุมและป้องกันโรคปลา (ค่าเฉลี่ย 3.88)

3.6 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการจับผลผลิต หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ได้แก่ วิธีที่ใช้ในการจับผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.52) ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการจับผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.29)

3.7 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่อง ตลาดและการจำหน่าย หัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือ ตลาดและการจำหน่าย (ค่าเฉลี่ย 3.30)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในด้านการถ่ายทอดความรู้ในระดับมาก เนื่องจากทางโครงการฯ มีการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่มีประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาหับทิมในบ่อดิน และสิ่งที่ได้รับการถ่ายทอดเป็นเรื่องที่เกษตรกรจำเป็นต้องรู้และเข้าใจเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม จึงจะทำให้การ

เลี้ยงปลาทับทิมประสบความสำเร็จ ดังนั้นการที่ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในการถ่ายทอดความรู้ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ความรู้ที่เจ้าหน้าที่ถ่ายทอดให้นั้นมีประโยชน์และเป็นที่ต้องการของผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมโครงการฯ อย่างแท้จริง

4. ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการสนับสนุนปัจจัยการผลิต

แก่เกษตรกรของโครงการฯ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.60) กล่าวคือ หัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับมาก คือ การสนับสนุนลูกพันธุ์ปลาทับทิมจากกรมประมง (ค่าเฉลี่ย 4.22) ส่วนหัวข้อที่เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้ จำนวนของลูกพันธุ์ปลาทับทิมที่ได้รับจากกรมประมง (ค่าเฉลี่ย 3.67) ขนาดของลูกพันธุ์ปลาทับทิมที่ได้รับจากกรมประมง (ค่าเฉลี่ย 3.32) และอัตราการรอดตายของลูกพันธุ์ปลาทับทิมที่ได้รับจากกรมประมง (ค่าเฉลี่ย 3.19) (ตารางที่ 18)

ผลการศึกษาพอจะอธิบายได้ว่า แม้ว่าการสนับสนุนพันธุ์ปลาจะทำให้เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต ทำให้เกษตรกรมีความพึงพอใจในระดับมาก แต่จำนวนลูกพันธุ์ปลาที่ทางโครงการฯ ให้การสนับสนุนเพียงรายละ 700 ตัว ไม่ว่าขนาดบ่อปลาจะมีขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก ยังถือว่าเป็นจำนวนที่ไม่เพียงพอต่อเกษตรกรแต่ละราย ประกอบกับขนาดของลูกพันธุ์ปลาทับทิมที่ได้รับมีอายุน้อยและขนาดเล็ก มีสภาพที่ไม่แข็งแรงพอ ทำให้อัตราการรอดตายของลูกพันธุ์ปลามีอัตราค่อนข้างต่ำ จึงทำให้เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการสนับสนุนปัจจัยการผลิตในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามเกษตรกรให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า การที่ลูกพันธุ์ปลามีอัตราการรอดตายต่ำอาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น อายุของลูกพันธุ์ปลาน้อยเกินไป ลูกพันธุ์ปลาไม่แข็งแรง ลูกพันธุ์ปลาบอบช้ำจากการขนส่ง หรือการปล่อยลูกพันธุ์ปลาลงบ่อดินไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นต้น

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการเลี้ยงปลาในบ่อดินด้านการถ่ายทอดความรู้

ด้านการถ่ายทอดความรู้	ความพึงพอใจ					SD	แปลผลระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)		
การเตรียมบ่อ							
3.11 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องขั้นตอนในการเตรียมบ่อ	27 (27.27)	60 (60.61)	11 (11.11)	1 (1.01)	-	4.14 0.64	มาก
3.12 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่อง การใช้ปุ๋ยในชาวในการเตรียมบ่อ	14 (14.14)	54 (54.55)	29 (29.29)	2 (2.02)	-	3.81 0.70	มาก
การทำน้ำเขียว							
3.21 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการดูแลรักษา น้ำเขียว	30 (30.30)	57 (57.58)	12 (12.12)	-	-	4.18 0.63	มาก
3.22 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องขั้นตอนในการ การทำน้ำเขียว	33 (33.33)	51 (51.52)	14 (14.14)	1 (1.01)	-	4.17 0.70	มาก
3.23 การถ่ายทอดความรู้ในเรื่องประโยชน์ ของน้ำเขียว	23 (23.23)	59 (59.60)	17 (17.17)	-	-	4.06 0.64	มาก

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ด้านการถ่ายทอดความรู้	ความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผลระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
การปล่อยลูกปลาลงเลี้ยง								
3.31 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง อัตราการปล่อยลูกปลาลงเลี้ยง	17 (17.17)	55 (55.56)	27 (27.27)	-	-	3.90	0.66	มาก
3.32 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง วิธีการปล่อยลูกปลาลงเลี้ยง	7 (7.07)	52 (52.53)	39 (39.39)	1 (1.01)	-	3.66	0.63	ปานกลาง
3.33 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการปล่อยลูกปลาลงเลี้ยงอาหารและการให้อาหารปลา	5 (5.05)	41 (41.41)	50 (50.51)	3 (3.03)	-	3.48	0.64	ปานกลาง
3.41 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับอาหาร	25 (25.25)	57 (57.58)	17 (17.17)	-	-	4.08	0.65	มาก
3.42 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง การให้อาหารปลา	28 (28.28)	46 (46.46)	24 (24.24)	1 (1.01)	-	4.02	0.76	มาก
3.43 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง ชนิดของอาหาร	17 (17.17)	60 (60.61)	22 (22.22)	-	-	3.95	0.63	มาก
สมทบ								

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ด้านการถ่ายทอดความรู้	ความพึงพอใจ					ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผลระดับความพึงพอใจ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)			
การป้องกันโรคและศัตรูปลา								
3.51 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง สาเหตุของ การเกิดโรคปลา	26 (26.26)	65 (65.65)	8 (8.08)	-	-	4.18	0.56	มาก
3.52 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง ลักษณะ อาการเป็นโรคของปลา	21 (21.21)	50 (50.51)	28 (28.28)	-	-	3.93	0.70	มาก
3.53 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง การควบคุม และป้องกันโรคปลา	21 (21.21)	46 (46.46)	31 (31.31)	1 (1.01)	-	3.88	0.75	มาก
การจับผลผลิต								
3.61 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง วิธีที่ใช้ในการจับ ผลผลิต	4 (4.04)	47 (47.46)	44 (44.44)	4 (4.04)	-	3.52	0.64	ปานกลาง
3.62 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง ช่วงเวลาที่ เหมาะสมในการจับผลผลิต	1 (1.01)	32 (32.32)	61 (61.62)	5 (5.05)	-	3.29	0.58	ปานกลาง
ตลาดและการจำหน่าย								
3.7 การถ่ายทอดความรู้เรื่อง ตลาดและการ จำหน่าย	1 (1.01)	35 (35.35)	56 (56.57)	7 (7.07)	-	3.30	0.61	ปานกลาง
รวม						3.86	0.41	มาก

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำนวนตามความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาที่นิยม ในป๋อดินด้านการ
 สันับสนุนปัจจัยการผลิต

ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต	ความพึงพอใจ					SD	แปลผล ระดับความ พึงพอใจ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)		
1. การสนับสนุนลูกพันธุ์ปลาที่นิยมจาก กรม ประมง	34 (34.34)	53 (53.54)	12 (12.12)	-	-	4.22 0.65	มาก
2. จำนวนของลูกพันธุ์ปลาที่นิยมที่ได้รับจากกรม ประมง	13 (13.13)	44 (44.44)	38 (38.38)	4 (4.04)	-	3.67 0.76	ปานกลาง
3. ขนาดของลูกพันธุ์ปลาที่นิยมที่ได้รับจาก กรม ประมง	5 (5.05)	30 (30.30)	57 (57.58)	6 (6.06)	1 (1.01)	3.32 0.71	ปานกลาง
4. อัตราการรอดตายของลูกพันธุ์ปลาที่นิยมที่ได้รับจากกรม ประมง	2 (2.02)	27 (27.27)	60 (60.61)	8 (8.08)	2 (2.02)	3.19 0.70	ปานกลาง
รวม						3.60 0.58	ปานกลาง

5. ความพึงพอใจของเกษตรกรในด้านการติดตามผล

การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.55) โดยหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับมาก คือ การเยี่ยมเยือนของเจ้าหน้าที่ประมง (ค่าเฉลี่ย 3.80) ส่วนหัวข้อที่ผู้ให้ข้อมูลมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เรียงลำดับดังนี้ เจ้าหน้าที่ประมงที่มาเยี่ยมเยือนและให้ความรู้เพิ่มเติม (ค่าเฉลี่ย 3.67) การให้ข้อมูลและความรู้เพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่ประมง (ค่าเฉลี่ย 3.47) ความถี่ในการเยี่ยมเยือนของเจ้าหน้าที่ประมง (ค่าเฉลี่ย 3.41) และการช่วยแก้ไขปัญหาในการเลี้ยงปลาขังขี้มิให้แก่เกษตรกร (ค่าเฉลี่ย 3.38) (ตารางที่ 19)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความพึงพอใจด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมงในระดับปานกลาง สะท้อนให้เห็นว่า แม้ว่าเกษตรกรจะมีความพึงพอใจในการที่มีเจ้าหน้าที่ประมงเข้าเยี่ยมเยือนเกษตรกร แต่ในการเยี่ยมเยือนของเจ้าหน้าที่เหล่านั้น เกษตรกรยังเห็นว่าเกษตรกรยังได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ ประกอบกับจำนวนครั้งของการเยี่ยมเยือนยังมีน้อยเกินไป ในการเยี่ยมเยือนบางครั้งเจ้าหน้าที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรได้ เกษตรกรให้คำอธิบายเพิ่มเติมว่า หลังจากที่มีการถ่ายทอดความรู้ในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงปลาขังขี้มิและแจกอุปกรณ์ปลูปลาขังขี้มิแล้วทางเจ้าหน้าที่ประมง ก็ไม่ได้เข้าไปเยี่ยมเยือนหรือเข้าไปให้ความรู้เพิ่มเติมหรือแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการฯ อีกหากผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีปัญหาหรือข้อสงสัย จำเป็นต้องเดินทางไปพบเจ้าหน้าที่ประมงเอง

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำนวนตามความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาที่บึงโป่งดิน
ด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง

ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ของเจ้าหน้าที่ประมง	ความพึงพอใจ					SD	แปลระดับ ความพึงพอใจ
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)		
1. การเชื่อมโยงของเจ้าหน้าที่ประมง	13 (13.13)	53 (53.54)	33 (33.33)	-	-	3.80	มาก
2. เจ้าหน้าที่ประมงที่มาเชื่อมโยงและให้ความรู้เพิ่มเติม	10 (10.10)	48 (48.48)	39 (39.39)	2 (2.02)	-	3.67	ปานกลาง
3. การให้ข้อมูลและความรู้เพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่ประมง	5 (5.05)	41 (41.41)	49 (49.49)	4 (4.04)	-	3.47	ปานกลาง
4. ความดีในการเชื่อมโยงของเจ้าหน้าที่ประมง	2 (2.02)	42 (42.42)	51 (51.52)	3 (3.03)	1 (1.01)	3.41	ปานกลาง
5. การช่วยแก้ไขปัญหในการเลี้ยงปลาที่บึงให้แก่ เกษตรกร	1 (1.01)	40 (40.40)	55 (55.56)	2 (2.02)	1 (1.01)	3.38	ปานกลาง
รวม						3.55	ปานกลาง

**ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม
ของเกษตรกรกับระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการฯ**

การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตาม ได้แก่ อายุ รายได้ ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลา การรับรู้ข่าวสารเรื่องการเลี้ยงปลาแบบทิม ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ตามแบบของ Pearson Product Moment ซึ่งได้ให้ความหมายของค่าความสัมพันธ์ (r) ตาม Rule of Thumb ของ Guilford (Guilford and Fruchten, 1973: 189 อ้างในธนิต พงษ์อินทร์วงศ์, 2547: 56) ดังนี้

ถ้าค่า r น้อยกว่า .20	หมายความว่า	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันเพียงเล็กน้อยหรือน้อยมาก
ถ้าค่า r อยู่ระหว่าง .20-.40	หมายความว่า	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
ถ้าค่า r อยู่ระหว่าง .40-.60	หมายความว่า	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
ถ้าค่า r อยู่ระหว่าง .60-.80	หมายความว่า	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
ถ้าค่า r มากกว่า .80	หมายความว่า	ตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก

ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม

อายุ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า อายุของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ($r = 0.141, p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า อายุของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ($p < 0.05$) เพียงด้านเดียว ได้แก่ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ($r = 0.213^*, p < 0.05$) ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรที่มีอายุมากมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น มีพื้นที่บ่อพร้อม และมีประสบการณ์ในการทำเกษตร มากกว่าคนที่อายุน้อยที่ซึ่งอาจจะยังไม่มีพื้นที่เป็นของตนเอง ตลอดจนคนที่มีความอายุมักอาจมีความใกล้ชิดกับผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ส่วนด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีค่า $r = 0.108, p > 0.05, r = 0.025, p > 0.05, r = 0.052, p > 0.05$ และ $r = 0.093, p > 0.05$ ตามลำดับ (ตารางที่ 20) แต่เมื่อพิจารณาตาม Guildford's Rule of Thumb สรุปได้ว่า อายุของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในด้านการคัดเลือกเกษตรกรในระดับต่ำ ($r > .20-.40$)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า อายุของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน แสดงให้เห็นว่าอายุของเกษตรกรจะมากน้อยแตกต่างกันก็ไม่มีผลต่อความพึงพอใจ ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของโยธิน ศันสนยุทธ ในอนันต์ ปัญญาวัรี (2534: 13) ที่กล่าวว่าคนที่มีความอายุมากขึ้นจะมีความพึงพอใจต่องานมากขึ้น เพราะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่อายุน้อย ส่วนที่คนที่อายุน้อยมีความคาดหวังสูงต่อการได้รับผลตอบแทนสูง เมื่อทำงานครั้งแรก ๆ จะไม่ค่อยพึงพอใจ

รายได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า รายได้ของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ($r = 0.055, p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า รายได้ของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการ

ส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง โดยมีค่า $r = 0.061, p > 0.05$, $r = -0.037, p > 0.05$, $r = -0.118, p > 0.05$, $r = 0.053, p > 0.05$ และ $r = 0.032, p > 0.05$ ตามลำดับ (ตารางที่ 20) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าถึงแม้รายได้ของเกษตรกรมีความแตกต่างกันก็ไม่ทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับผลการวิจัยของ ธนิต พงษ์อินทร์วงศ์ (2547: 81) ที่ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีต่อการปลูกยางพารา พบว่า รายได้ของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อการปลูกยางพารา

ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพ ของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ($r = 0.076, p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพ ของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง โดยมีค่า $r = -0.053, p > 0.05$, $r = -0.110, p > 0.05$, $r = 0.106, p > 0.05$, $r = -0.060, p > 0.05$ และ $r = -0.114, p > 0.05$ ตามลำดับ (ตารางที่ 20) จึงกล่าวได้ว่าประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาที่มีระยะเวลาที่แตกต่างกันก็ไม่ทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งขัดแย้งกับการผลการศึกษาของ ธนิต พงษ์อินทร์วงศ์ (2547: 82) ที่ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีต่อการปลูกยางพารา ที่พบว่า ประสบการณ์ในการเกษตรของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อการปลูกยางพารา

ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ($r = -0.037, p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในด้านการประชาสัมพันธ์

ด้านการคัดเลือกเกษตรกร การถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง โดยมีค่า $r = 0.130, p > 0.05$, $r = -0.090, p > 0.05$, $r = 0.054, p > 0.05$, $r = -0.039, p > 0.05$ และ $r = -0.158, p > 0.05$ ตามลำดับ (ตารางที่ 20) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าขนาดของพื้นที่บ่อปลาจะมีขนาดใดนั้น ก็ไม่มีผลทำให้ความพึงพอใจในโครงการในทุก ๆ ด้านแตกต่างกันแต่อย่างใด ซึ่งขัดแย้งกับการศึกษาของเทพ พงษ์พานิช (2525: 117) กล่าวว่า เกษตรกรที่มีไร่นาขนาดใหญ่ย่อมแสวงหาวิทยาการใหม่ๆ มากกว่าเกษตรกรที่มีไร่นาขนาดเล็ก และมีทัศนคติที่ดีพร้อมจะรับการเรียนรู้ได้เร็วกว่า

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมงของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบทิมในบ่อดิน ($r = -0.114, p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมงของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบทิมในบ่อดิน ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง โดยมีค่า $r = -0.037, p > 0.05$, $r = -0.159, p > 0.05$, $r = -0.051, p > 0.05$, $r = -0.052, p < 0.05$ และ $r = -0.102, p > 0.05$ ตามลำดับ (ตารางที่ 20) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมงมากหรือน้อย ก็ไม่มีผลทำให้ความพึงพอใจในโครงการในทุก ๆ ด้านแตกต่างกันแต่อย่างใด ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของอำนาจศาสตร์ หัสติน (2528: 66) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับนวัตกรรมของชาวไทยภูเขาเผ่ามั่ว หมู่ที่ 19 บ้านป่ากลาง ตำบลฝายหลวง อำเภอปัว จังหวัดน่าน พบว่า หัวหน้าครอบครัวมั่วที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลบ่อยครั้ง จะยอมรับนวัตกรรมมากกว่าหัวหน้าครอบครัวมั่วที่ติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไม่บ่อยครั้ง

ตารางที่ 20 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูลกับระดับความพึงพอใจ

ลักษณะส่วนบุคคล	ความพึงพอใจ											
	การประชาสัมพันธ์			การคัดเลือกเกษตรกร			การถ่ายทอดความรู้			การสนับสนุนปัจจัยด้านการติดตามผล		
	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p
อายุ	0.108	0.289	0.213*	0.034	0.025	0.809	0.052	0.611	0.093	0.361	0.141	0.163
รายได้	0.061	0.556	-0.037	0.719	0.118	0.250	0.053	0.607	0.032	0.758	0.055	0.595
ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลา	-0.053	0.606	-0.110	0.279	0.106	0.297	-0.060	0.553	-0.114	0.260	0.076	0.454
ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา	0.130	0.198	-0.090	0.378	0.054	0.596	-0.039	0.699	-0.158	0.118	-0.037	0.713
การติดต่อเจ้าหน้าที่ประมง	-0.037	0.713	-0.159	0.117	-0.051	0.613	-0.052	0.608	-0.102	0.315	-0.114	0.261

หมายเหตุ: * มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับปลาทับทิม

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปลาทับทิมทางโทรทัศน์ของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ($r = -0.070$, $p > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปลาทับทิมทางโทรทัศน์ของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในด้านการถ่ายทอดความรู้ ($r = -0.236^*$, $p < 0.05$) (ตารางที่ 21) ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านติดตามผลการดำเนินงาน ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาตาม Guildford's Rule of Thumb สรุปได้ว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปลาทับทิมทางโทรทัศน์ของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในด้านการถ่ายทอดความรู้ มีความสัมพันธ์กัน ในระดับต่ำ ($r > .20-.40$) ซึ่งค่า r มีค่าเป็นลบ หมายความว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากเกษตรกรได้รับความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมทางโทรทัศน์มาก (ร้อยละ 77.78) ในขณะที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมงเพียงปีละ 2 ครั้ง ซึ่งขัดแย้งกับผลการศึกษาของธนิต พงษ์อินทร์วงศ์ (2547: 84) ที่ทำการศึกษาเรื่องความพึงพอใจของเกษตรกรในจังหวัดบุรีรัมย์ที่มีต่อการปลูกยางพารา พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ เอกสารเผยแพร่ทางการเกษตร และเจ้าหน้าที่กองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง ของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อการปลูกยางพารา

สำหรับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปลาทับทิมทางวิทยุ วารสาร หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ /เอกสารเผยแพร่ เพื่อนเกษตรกร และบุคคลภายนอกของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในทุก ๆ ด้าน

ตารางที่ 21 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปลาที่พบของผู้นำข้อมูลกับระดับความพึงพอใจ

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปลาที่พบ	ความพึงพอใจ											
	การประชาสัมพันธ์			การคัดเลือกเกษตรกร			การถ่ายทอดความรู้			การสนับสนุนปัจจัยการผลิต		
	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p	r	p
วิทยุ	0.055	0.568	-0.021	0.835	-0.126	0.213	-0.062	0.542	-0.174	0.084	-0.086	0.396
โทรทัศน์	0.078	0.443	-0.008	0.940	-0.236*	0.019	-0.074	0.469	-0.060	0.554	-0.070	0.490
วารสาร	0.152	0.133	-0.068	0.503	-0.025	0.804	-0.007	0.942	-0.019	0.850	0.007	0.943
หนังสือพิมพ์	0.099	0.328	-0.003	0.977	0.040	0.697	0.067	0.507	-0.031	0.758	0.046	0.652
แผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่	0.064	0.528	-0.066	0.518	0.053	0.604	0.077	0.449	-0.059	0.561	0.015	0.884
เพื่อนเกษตรกร	0.095	0.351	0.060	0.553	0.106	0.298	0.061	0.550	0.124	0.222	0.120	0.238
บุคคลภายนอก	0.084	0.411	-0.014	0.894	0.169	0.095	0.067	0.512	0.036	0.724	0.084	0.407

หมายเหตุ: * มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

- มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม

เพศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งเพศออกเป็น 2 กลุ่มคือ เพศชายและเพศหญิง ความพึงพอใจแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ มาก และน้อย ผลการศึกษาพบว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทบิเทียมในบ่อดิน ($\chi^2 = 0.048, P > 0.05$) เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทบิเทียมในบ่อดิน ในด้านการประชาสัมพันธ์ ($\chi^2 = 0.395, P > 0.05$) ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ($\chi^2 = 1.514, P > 0.05$) ด้านการถ่ายทอดความรู้ ($\chi^2 = 0.022, P > 0.05$) ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ($\chi^2 = 0.873, P > 0.05$) และด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ($\chi^2 = 0.061, P > 0.05$) สรุปได้ว่า เพศกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทบิเทียมในบ่อดินไม่มีความสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 22 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับระดับความพึงพอใจ

เพศกับระดับความพึงพอใจ	ค่าไคแควร์ (χ^2)	ค่า p
จำนวน		
ด้านการประชาสัมพันธ์	0.395	0.529
ด้านการคัดเลือกเกษตรกร	1.514	0.219
ด้านการถ่ายทอดความรู้	0.022	0.881
ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต	0.873	0.350
ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน	0.061	0.805
รวม	0.048	0.827

ระดับการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่มคือ กลุ่มที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและระดับอนุปริญญาหรือปริญญาตรีขึ้นไป ความพึงพอใจแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ มาก และน้อย ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) กับระดับความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทบิเทียมในบ่อดิน ($\chi^2 = 5.341, P > 0.05$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$) กับระดับ

ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในด้านการคัดเลือกเกษตรกร ($\chi^2 = 7.642^*$, $P < 0.05$) ส่วนระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินในด้านการประชาสัมพันธ์ ($\chi^2 = 1.728$, $P > 0.05$) ด้านการถ่ายทอดความรู้ ($\chi^2 = 0.035$, $P > 0.05$) ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ($\chi^2 = 1.282$, $P > 0.05$) และด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ($\chi^2 = 0.306$, $P > 0.05$) แสดงให้เห็นว่าการศึกษาสูงหรือต่ำก็ไม่มีผลทำให้ความพึงพอใจแตกต่างกันในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงาน (ตารางที่ 23)

ตารางที่ 23 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาับระดับความพึงพอใจ

ระดับการศึกษากับ ระดับความพึงพอใจ	ค่าไคสแควร์ (χ^2) จำนวน	ค่า p
ด้านการประชาสัมพันธ์	.728	0.421
ด้านการคัดเลือกเกษตรกร	7.642*	0.022
ด้านการถ่ายทอดความรู้	0.035	0.982
ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต	1.282	0.527
ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน	0.306	0.858
รวม	5.341	0.069

การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งการเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตรออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตรและกลุ่มที่เป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตร ความพึงพอใจแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ มาก และน้อย ผลการศึกษาพบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตรของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) กับระดับความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ($\chi^2 = 0.062$, $P > 0.05$) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตรของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > 0.05$) กับระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินในด้านการประชาสัมพันธ์ ($\chi^2 = 0.433$, $P > 0.05$) ด้านการคัดเลือก

เกษตรกร ($\chi^2 = 0.537, P > 0.05$) ด้านการถ่ายทอดความรู้ ($\chi^2 = 0.084, P > 0.05$) ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ($\chi^2 = 0.424, P > 0.05$) และด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ($\chi^2 = 0.000, P > 0.05$) สรุปได้ว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตรกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน ในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ไม่มีความสัมพันธ์กัน (ตารางที่ 24)

ตารางที่ 24 ความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นสมาชิกกลุ่มกับระดับความพึงพอใจ

การเป็นสมาชิกกลุ่มกับ ระดับความพึงพอใจ	ค่าไคแควร์ (χ^2) ผ่านวน	ค่า p
ด้านการประชาสัมพันธ์	0.433	0.510
ด้านการคัดเลือกเกษตรกร	0.537	0.464
ด้านการถ่ายทอดความรู้	0.084	0.772
ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต	0.424	0.515
ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน	0.000	0.990
รวม	0.062	0.804

สรุปสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยครั้งนี้ไว้ว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลา ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตร การรับรู้ข่าวสารเรื่องการเลี้ยงปลาทับทิม และการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินโดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 0.05 ผลการศึกษามีดังนี้

เพศ

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า เพศมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติค่า Chi-square พบว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินในด้านการประชาสัมพันธ์ การคัดเลือกเกษตรกร การถ่ายทอดความรู้ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การติดตามผลการดำเนินงาน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

อายุ

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า อายุมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินเมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า อายุของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินในด้านการคัดเลือกเกษตรกร จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย กล่าวคือ เกษตรกรที่มีอายุมากมีความพึงพอใจในด้านคัดเลือกเกษตรกรมากเนื่องจากเกษตรกรที่มีอายุมากมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ เช่น มีพื้นที่บ่อพร้อม และมีประสบการณ์ในการทำเกษตร มากกว่าคนที่อายุน้อยที่ซึ่งอาจจะยังไม่มีพื้นที่เป็นของตนเอง ตลอดจนคนที่อายุมากอาจมีความใกล้ชิดกับผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นผู้คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

ส่วนความสัมพันธ์ของอายุกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมงนั้นพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ระดับการศึกษา

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติค่า Chi-square พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินในด้านการคัดเลือกเกษตรกร จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ส่วนความสัมพันธ์ของระดับการศึกษากับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการ

สนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมงนั้นพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

รายได้

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า รายได้ของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพ

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า ประสบการณ์ในการเลี้ยงปลาเป็นอาชีพของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลา

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลามีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า ขนาดพื้นที่บ่อเลี้ยงปลาของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินในด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านการติดตามผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประมง จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตร

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตรมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดิน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติค่า Chi-square พบว่า การเป็นสมาชิกกลุ่มด้านการเกษตรของผู้ให้ข้อมูล ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมใน

บ่อคินในด้านการประชาสัมพันธ์ การคัดเลือกเกษตรกร การถ่ายทอดความรู้ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การติดตามผลการดำเนินงาน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิม

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อคิน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า การรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมทางโทรทัศน์ของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อคิน ในด้านการถ่ายทอดความรู้ จึงยอมรับสมมติฐาน ส่วนด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านสนับสนุนปัจจัยการผลิต และด้านติดตามผลการดำเนินงานไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงปฏิเสธสมมติฐาน สำหรับการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาทับทิมทางวิทยุ วารสาร หนังสือพิมพ์ แผ่นพับ/เอกสารเผยแพร่ เพื่อนเกษตรกร และบุคคลภายนอกของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อคินในทุก ๆ ด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมง

จากสมมติฐานการวิจัยที่ว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมงมีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อคิน เมื่อวิเคราะห์ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ประมงของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อคินในทุก ๆ ด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐาน

สรุปจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคม ของเกษตรกรกับระดับความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อคิน พบว่า อายุ และระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อคินในด้านการคัดเลือกเกษตรกร และการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องปลาทับทิมทางโทรทัศน์ของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความพึงพอใจต่อโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อคินในด้านการถ่ายทอดความรู้

ตอนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในทัศนะของเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการฯ ที่มีต่อโครงการฯ

สำหรับปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไขในทัศนะของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาทับทิมในบ่อดินของจังหวัดนครศรีธรรมราช ในด้านต่างๆ จำนวน 5 ด้านได้แก่ ด้านการประชาสัมพันธ์ ด้านการคัดเลือกเกษตรกร ด้านการถ่ายทอดความรู้ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและด้านการติดตามผลการดำเนินงาน ผลการศึกษาเป็นดังนี้ (ตารางที่ 25)

1. **ด้านการประชาสัมพันธ์** เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 22 คน (ร้อยละ 22.22) เสนอปัญหาว่า การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้เกษตรกรทราบทางสื่อมวลชนมีน้อย ป้ายโฆษณาที่ทางเจ้าหน้าที่จัดทำขึ้นมีขนาดเล็กและมีเพียงป้ายเดียว การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบผ่านทางองค์การบริหารส่วนตำบลไม่ทั่วถึง ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ค่อนข้างสั้น พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขว่า ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบทางสื่อมวลชนให้มากขึ้น ควรมีการจัดทำป้ายให้มีจำนวนมากขึ้นและควรมีขนาดใหญ่เพื่อจะได้เป็นจุดสนใจและเห็นได้เด่นชัด นอกจากนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้ทราบอย่างทั่วถึงและควรขยายระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ให้นานขึ้น

2. **ด้านการคัดเลือกเกษตรกร** เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 3.03) เสนอปัญหาว่า ระยะเวลาในการคัดเลือกเกษตรกรนั้นนานเกินไป วิธีการที่เจ้าหน้าที่ใช้ในการคัดเลือกไม่เหมาะสม เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรไม่ค่อยมีความเป็นกันเอง พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขว่า ควรใช้ระยะเวลาในการคัดเลือกให้น้อยลง ควรใช้วิธีการคัดเลือกที่เหมาะสม และเจ้าหน้าที่ควรมีความเป็นกันเองมากขึ้น

3. **ด้านการถ่ายทอดความรู้** เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 26 คน (ร้อยละ 26.26) เสนอปัญหาว่า การถ่ายทอดความรู้ในด้านต่างๆ ของเจ้าหน้าที่ประมงค่อนข้างเร็ว เกษตรกรตามไม่ค่อยทันและบางเรื่องค่อนข้างยาก พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขว่า เจ้าหน้าที่ควรมีการสาธิตประกอบเพื่อเข้าใจได้ง่ายขึ้นและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

4. **ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต** เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 21 คน (ร้อยละ 21.21) เสนอปัญหาว่า จำนวนลูกพันธุ์ปลาทับทิมที่ได้รับค่อนข้างน้อย มีขนาดเล็กและไม่ค่อยแข็งแรง เมื่อปล่อยลูกปลาลงเลี้ยงทำให้ลูกปลาเหลือรอดน้อย พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขว่า กรมประมงควรคัดเลือกเฉพาะลูกพันธุ์ปลาทับทิมที่มีขนาดใหญ่ และมีความสมบูรณ์แข็งแรงมาแจกจ่ายให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ

5. ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 13 คน (ร้อยละ 13.13) เสนอปัญหาว่า ความดีในการเยี่ยมชม การให้ข้อมูลและความรู้เพิ่มเติม การช่วยแก้ไข ปัญหาในการเลี้ยงปลา ความดีที่เจ้าหน้าที่ประมงที่มาเยี่ยมชมและให้ความรู้เพิ่มเติมยังมีน้อย พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขว่า เจ้าหน้าที่ประมงควรออกไปให้คำแนะนำและเยี่ยมชมเกษตรกรให้มากขึ้น

ตารางที่ 25 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในทัศนะของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการประชาสัมพันธ์		22	22.22
1. การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบทางสื่อมวลชนยังมีน้อย	1. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบทางสื่อมวลชนให้มากขึ้น		
2. ป้ายโฆษณาที่ทางเจ้าหน้าที่ได้จัดทำขึ้นนั้นมีขนาดเล็กและมีเพียงป้ายเดียว	2. ควรมีการจัดทำป้ายให้มากขึ้นและมีขนาดใหญ่ เพื่อจะได้เป็นจุดสนใจและเห็นได้เด่นชัด		
3. การประชาสัมพันธ์โครงการฯ ให้ทราบผ่านทางองค์กรบริหารส่วนตำบลไม่ทั่วถึง	3. องค์กรบริหารส่วนตำบลควรประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้ทราบอย่างทั่วถึง		
4. ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ค่อนข้างสั้น	4. ควรใช้ระยะเวลาในการประชาสัมพันธ์ให้นานขึ้น		
ด้านการคัดเลือกเกษตรกร		3	3.03
1. ระยะเวลาในการคัดเลือกเกษตรกรนั้นนานเกินไป	1. ควรใช้ระยะเวลาในการคัดเลือกให้น้อยลง		
2. วิธีการที่เจ้าหน้าที่ใช้ในการคัดเลือกไม่เหมาะสม	2. ควรใช้วิธีการคัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการให้ตรงตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้		
3. เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการคัดเลือกเกษตรกรไม่ค่อยมีความเป็นกันเอง	3. เจ้าหน้าที่ควรมีความเป็นกันเองมากกว่านี้		

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรค	แนวทางแก้ไข	จำนวน	ร้อยละ
ด้านการถ่ายทอดความรู้		26	26.66
1. การถ่ายทอดความรู้ในด้านต่าง ๆ ของเจ้าหน้าที่ประมงนั้น ค่อนข้างเร็วทำให้เกษตรกรตามไม่ค่อยทัน และบางเรื่องค่อนข้างยาก	1. เจ้าหน้าที่ว่าจะมีการสาธิตให้ดู เพื่อที่จะให้เข้าใจได้ง่ายขึ้นและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง		
ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิต		21	21.21
1. จำนวนลูกพันธุ์ปลาที่จับได้ ค่อนข้างน้อย มีขนาดเล็ก และไม่ค่อยแข็งแรง ทำให้เมื่อปล่อยลูกปลาลงเลี้ยงแล้วลูกปลาเหลือรอดน้อย	1. กรมประมงควรคัดเอาเฉพาะลูกพันธุ์ปลาที่จับได้ที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งมีความสมบูรณ์แข็งแรงมาแจกให้แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ		
ด้านการติดตามผลการดำเนินงาน		13	13.33
1. ความถี่ในการเยี่ยมชม การให้ข้อมูลและความรู้เพิ่มเติม การช่วยแก้ไขปัญหในการเลี้ยงปลา และตัวของเจ้าหน้าที่ประมงที่มาเยี่ยมชม และให้ความรู้เพิ่มเติมยังมีน้อย	1. เจ้าหน้าที่ประมงควรออกไปให้คำแนะนำและเยี่ยมชมเกษตรกรให้มากขึ้น		